

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

04.03.2014 г.

Вестник Труд

✓ НАП: Внимавайте за измами с новите данъчни сметки

Въведената от началото на 2013 г. единна сметка за плащане на данъци и осигуровки от днес е в историята заради несъответствие с конституцията. В 17 ч. вчера действащите банкови сметки на НАП по нея бяха закрити. От днес плащанията към бюджета се извършват по четири нови сметки - за данъци, социални осигуровки, здравни вноски и за частен пенсионен фонд.

Данъчните съветват счетоводителите и гражданите внимателно да проверят на сайта на агенцията новите банкови сметки, преди да преведат налозите си след промяната, за да не възникнат проблеми. Ако в платежното нареждане се въведе старата единна сметка на НАП, парите няма да могат да бъдат преведени в агенцията и данъкоплатецът ще трябва да си ги получи обратно от банката. От друга страна, проверката ще предотврати риск от измама. Данъкоплатците трябва да бъдат бдителни за съмнителни имейли с фалшиви банкови сметки, за които да се твърди, че са на НАП.

Големите фирми ще получат персонални писма с новите сметки, уточниха от данъчната агенция. Останалите около 300 000 физически и юридически лица ще получат имейли с препратка към страницата на данъчните с новите сметки. Тя е най-сигурният източник на информация.

Освен новите сметки се въвеждат и три нови кода за вид плащане - 11 00 00 (за данъци), 55 11 11 (за социални вноски) и 56 11 11 (за здравни вноски). Запазва се кодът за допълнителното задължително осигуряване - 58 11 11. Общият код за вид плащане 11 11 11 е закрит.

Остава принципът за погасяване на най-старото задължение по падеж, обясниха още от НАП. Това означава, че ако фирмата дължи ДДС за три данъчни периода и преведе пари само за един от тях, първо ще се погаси най-старият дълг. Ако пък има неплатени суми за различни данъци - корпоративен, данък върху доходите и ДДС, първо ще се погаси този, който е трябвало да бъде платен най-отдавна. За самоосигуряващите се граждани обаче ще продължи да съществува възможността с приоритет да погасят определено задължение за социални или здравни вноски.

За гражданите и фирмите, които към днешна дата имат надвнесени суми, е предвиден 3-месечен преходен период, в който могат да изберат със заявление вида задължение, което да погасят. Образецът на платежните нареждания и сроковете за плащане на налозите не се променят.

“Единната сметка имаше повече предимства, отколкото недостатъци. Благодарение на нея бизнесът спести 36 млн. лв. от банкови такси през 2013 г., а само през първите месеци от функционирането бюджетът събра 260 млн. лв. стари задължения”, е равносметката на НАП за отменения механизъм.

✓ Годината започва добре за бюджета

С добро изпълнение на бюджета е стартирала 2014 г., става ясно от бюлетина на Министерството на финансите. Това се отнася за изпълнението на приходите, нивата на дефицита и фискалния резерв за януари, сочат данните.

За първия месец на годината събраните приходи са с 283 млн. лв. повече спрямо януари 2013 г. Основно ръстът е по линия на данъчно-осигурителните постъпления, които са с 291 млн. лв. повече в сравнение със същия месец на м.г. Т.г. хазната трябва да събере с около 500 млн. лв. повече приходи в сравнение с плана за 2013 г.

Специално по отношение на данъчните приходи обаче ръстът трябва да е с 1,5 млрд. лв. спрямо плана или с 2 млрд. лв. повече спрямо реалното изпълнение за миналата година. Това означава, че ако събираемостта продължи със същите темпове до края на годината, вероятността приходите в бюджета да се изпълнят е много голяма.

По-високите постъпления през януари не са дошли по линия само на един-единствен данък. Ръстове има при почти всички налози - ДДС (64 млн. лв.), акцизи (55 млн. лв.), данък върху доходите (80 млн. лв.), данък върху хазарта (7 млн. лв.). Положителният ефект от възстановения ДДС на бизнеса през декември м.г. обаче е по-малък от очакванията. Разходите на хазната през първия месец на 2014-та са били със 120 млн. лв. по-големи в сравнение с миналогодишните. Това се дължи най-вече на харчовете, свързани с европейските програми.

Бюджетният дефицит през януари е бил 373 млн. лв. при 1,5 млрд. лв. за цялата година. Минусът в хазната се дължи основно на дефицита по европейските средства. Постижението е по-добро в сравнение с януари 2013 г., когато дефицитът беше 537 млн. лв.

Фискалният резерв в края на януари 2014 г. е бил 6,6 млрд. лв. 1/3 от него, или 2,2 млрд. лв., обаче са виртуални, защото са вземания по сертифицирани разходи от фондовете на ЕС, които още не са изплатени.

✓ **Вдигат стажа за пенсия на учителките**

Стажът за пенсия на учителките трябва да бъде изравнен с този на мъжете учители. Тази препоръка е направила комисията за защита от дискриминация до Министерския съвет. Поводът е жалба на мъж преподавател, който се чувства дискриминиран, че учителките се пенсионират с 5 години по-малък стаж в професията от мъжете учители.

Различният стаж е дискриминация и той трябва да бъде изравнен за двата пола, гласи решението на комисията.

Изравняването ще стане с увеличаване на изискуемия стаж за жените учители, обясниха експерти от социалното министерство. В момента учителките се пенсионират при 25 г. и 8 месеца стаж, а мъжете при 30 г. и 8 месеца. Изравняването обаче щяло да става постепенно, а стъпката да се уточни при цялостната пенсионна реформа, замислена от социалния министър Хасан Адемов.

✓ **Превод към закритата единна сметка връща парите в банката**

До 11 часа на 28 февруари всеки паричен превод към НАП влизаше в т.нар. единна сметка. Тя бе въведена от януари 2013 г. От 1 март 2014 г. обаче единната сметка бе закрыта, защото Конституционният съд я обяви за незаконна. На нейно място вече има 4 сметки.

Какво следва от промените?

1. Всеки паричен превод към единната сметка, направен след 11 часа на 28 февруари, няма да бъде приет. Парите ще бъдат върнати обратно в банката, от която са изпратени, и длъжникът може да си ги получи обратно от нея.

2. Всеки данъкоплатец вече може да избира какъв вид задължение към бюджета да погаси, тоест по коя от 4-те сметки да преведе пари. Редът вътре в сметките обаче остава както при единната - сумата ще покрива първо най-старото задължение, а след това по-новите.

3. По новата сметка с код 11 00 00 трябва да минават преводите по всички данъци - за доходите, корпоративен данък, в т.ч. годишни и авансови вноски. По нея ще се превеждат и глоби и имуществени санкции, наложени от органите на НАП и други държавни органи.

4. Втората сметка 55 11 11 ще е за преводите към НОИ и ще се използва както от работодатели, така и от самоосигуряващите се лица. По третата - 56 11 11 ще се превеждат вноски за здраве, а по четвъртата 58 11 11 - за задължителното пенсионно осигуряване.

Старият код за единната сметка - 11 11 11, вече не е валиден.

5. Образците на платежните нареждания не се променят. В тях задължително, както и досега, трябва да се попълни информация за задълженото лице и наредителя, код за вид плащане, както и сумата с цифри и думи. Не е необходимо да се посочва период, за който се отнася плащането, защото при постъпването на сумата тя автоматично ще бъде обвързана със задължението с най-ранен падеж.

6. Няма промени в сроковете за плащанията - както за годишните, така и за авансовите преводи. Няма промени и в условията и реда за ползване на данъчните отстъпки.

7. Отменено е изискването при подадена декларация и наредено плащане, преди да изтече крайният срок за това, сумата да се отдели в партида като надвнесен данък до настъпването на падежа. Оттук нататък всяко наредено плащане, срещу което има задължение, вече ще се обвързва автоматично, без да се изчаква изтичането на крайния срок за плащане. Тази промяна дава право на всеки да погасява задълженията си преди изтичане на крайния срок, а това пък му позволява да направи избор в рамките на определен период от време кое задължение да бъде погасено.

Например срокът за деклариране и внасяне на данък върху доходите на физическите лица, удържан от работници и служители, е 25-о число. Срокът за деклариране и внасяне на ДДС е 14-о число. Ако задълженото лице желае да плати задълженията за доходите, преди тези по ДДС е достатъчно да подаде съответната декларация за доходите си преди тази по ДДС, и съответно да нареди необходимата сума.

Така подадена на 3-о число декларация по доходите ще бъде погасена с преведена на 4-о число сума, стига към този момент да не е подадена декларация по ДДС. Ако обаче са подадени и двете декларации и преведената сума не е достатъчна да погаси и двете задължения, ще се погаси най-напред сумата по декларацията по ДДС.

8. За всеки отделен вид задължение, бил той данък или осигурителна вноска, се запазва въведеното от края на 2013 г. облекчение на погасяване на публичните задължения, събирани от НАП, а именно първо се погасяват всички главници, а едва след това лихви.

9. Ако в преводното нареждане е попълнен грешен код, който не съответства на сметката за вида плащане, то няма да бъде признато, тъй като се приема, че така длъжникът не е направил избор кой дълг да погаси. От НАП съветват всеки след направен превод да провери чрез индивидуалния си пин код през сайта на НАП или на място в данъчната служба дали преводът е стигнал до досието му.

10. Приоритет остават здравните вноски, за да не се стигне до прекъсване на здравни права. Както и досега, с декларация образец 7 за здравни вноски лицата заявяват, че ще плащат сами вноските си за здраве и началната дата, от която започват да го правят за неопределен период напред. Дължимата здравноосигурителна вноска ще бъде налична в сметката и готова за погасяване на първо число на съответния месец, през който изтича срокът на плащане. Ако задълженото лице не желае да погаси първо тях, следва, преди да извърши плащане, да подаде друга декларация с по-ранен срок за плащане, или ако не дължи подаване на други декларации, да извърши плащане на падежа.

11. Запазват се непроменени досегашните правила, по които самоосигуряващите се лица могат чрез подаване на заявление по образец да изберат кои задължения за здравни вноски и лични социалноосигурителни вноски желаят да погасят. Така например, ако не са платени задължения за здравни вноски за десет месеца, лицето може чрез

заявлението да заяви, че иска да погаси само последните три месеца, независимо че падежите на тези задължения настъпват по-късно от останалите.

12. За онези физически и юридически лица, за които към момента на влизане в сила на тези промени в данъчно-осигурителната им сметка съществуват надвнесени суми, е предвиден преходен период от 3 месеца, в който могат да подадат писмено заявление, в което да заявят към коя от новите сметки да бъде насочен наличният остатък.

Електронните услуги на НАП продължават да функционират по досегашния ред с актуализираните сметки.

Данъчните съветват да се подават документи по интернет

"Спестете си срещата с нас". Това е мотото на данъчната кампания за 2014 г. Идеята му е да насърчава граждани и фирми да използват декларациите с баркод.

Ефектът от подаването на документа онлайн е, че така се избягват грешките и хората не се разкарват повторно за уточнения. Над 70% от бизнеса вече ползват електронните услуги на НАП. Малко са обаче гражданите, които се възползват от тази възможност, като основната причина е изискването за електронен подпис, който струва между 30 и 40 лв.

Срокът за обявяване и плащане на данък с 5% отстъпка върху сумата за довносяне изтече на 10 февруари. Бонус от 5% обаче ще има за всеки, който използва електронен вариант на декларациите до 30 април. Тогава изтича крайният срок за подаване на декларациите и плащане на данъците без наказателни лихви. Всички данъчни отстъпки, включително и тази, се използват само ако авансовите вноски по данъка са превеждани редовно през годината.

Всеки, който през миналата 2013 г. е получил доходи извън работната заплата, например хонорари или от наеми, вече сам плаща дължимия данък за последното тримесечие на годината. Това предвиждат нови правила за плащане на данъците, които бяха въведени от началото на 2013 г. Мотивът - да не се налага данъчните да връщат дребни суми, които се получаваха като разлика между годишния размер на данъка и авансовите вноски. До миналата година всички работодатели и платци на извънработни доходи сами удържаха 10% авансов данък и за последното тримесечие и го превеждаха към НАП. Заради промените тази година повече хора ще имат да довносят суми при годишното облагане на доходите си.

✓ Реиндустриализацията - форсиране на икономиката, а не пари в губещи фабрики

Какво е реиндустриализация - наливане на пари в стари фабрики или модерен механизъм за засилване на икономиката? Второто е, казват специалистите и доказват това именно с решението на големите държави в Европа да се върнат към производството, за да се спасят от кризата.

Думата "реиндустриализация" трайно влезе в речника на премиер и министри и у нас. Всъщност не би трябвало да има никаква изненада, че правителството на Орешарски се "хвана" за нея като начин да се измъкне икономиката и да постигне растеж.

Досега икономиката ни се развиваше чрез услугите. Те се смятаха за мантрата, за ключ към просперитет и белег, че държавата е развита.

Излишен е този дебат, защото дилемата е "ще направим ли някаква индустриализация, или ще продължим да работим в чужбина", казва премиерът Пламен Орешарски.

От публичните изявления на премиер и министри става ясно, че те виждат няколко лъча на реиндустриализация.

- Развитие на индустрията чрез нови мощности и възстановяване на стари, но ефективни производства (според Пламен Орешарски).

- Стимулиране на инвестициите на частния сектор в сферата на промишлеността вместо в услуги, казва министърът на икономиката Драгомир Стойнев.

- Нито лев от бюджета за реиндустриализация, но държавни фирми могат да придобиват дялове в бизнеси, които са затруднени, но и перспективни, допълва Орешарски.

- Държавата пък може да придобива дялове срещу големи данъчни задължения.

Имало предложения и от страна на бизнеса да участва в съживяването на предприятия, чието производството може да бъде възобновено и е рентабилно, смята министърът на финансите Петър Чобанов.

- Ще се рестартират само предприятия, които са структурни в определени сфери или за определени региони. "Аз съм против нарушаването на пазарния механизъм, държавата трябва да се намесва само там, където пазарът не работи. Ще оздравяваме структуроопределящи предприятия в определена сфера, където няма конкуренция, а не всяко предприятие, което е в трудно положение", заявява министърът на икономиката Драгомир Стойнев.

Сред другите цели са стимулиране на модерни производства, иновации, износ и инвестиции. Ще има политика на национално ниво към създаването на модерни производства и на развойни и изследователски дейности. Приоритет е развитие на малкия и средния бизнес с акцент отново към иновациите.

Как ще помага държавата?

Първо, като създаде програма за реиндустриализация, която ще бъде предложена на бизнеса за обсъждане и предложения. Това вече започна да се прави.

Една от практическите стъпки е и издължаването на държавата в кратки срокове към бизнеса, нещо, което за миналата година бе отчетено като успех на властта.

Правителството ще поддържа умерени дефицити, за да стимулира икономиката. До 2016 г. дефицитът ще бъде под едно на сто.

Ще се запазят плоският данък от 10% и единната ставка на ДДС от 20%, за да се защити конкурентоспособността на българската икономика. Премиерът Орешарски смята, че в момента не може да се лиши бизнесът от ниските данъчни ставки, при условие че искаме българските стоки да са конкурентоспособни.

Достъп на малките фирми до кредитен ресурс чрез Българската банка за развитие. Банката обяви вече своите нови продукти. По кредитната линия за предекспортно финансиране лихвеният процент е 6%, като за фирмите износители със застраховка от Българската агенция за експортно застраховане е предвидена преференциална лихва от 3,5%.

При следекспортното кредитиране заемът може да покрие и до 100% от стойността на договора за износа. Общият кредитен ресурс по тези линии е 100 млн. лв.

Предвижда се и стимулиране на износа чрез Българската агенция за експортно застраховане. Преди дни от агенцията съобщиха, че са застраховали 250 фирми с договори за износ.

Държавата ще играе активна роля за защита на конкуренцията и срещу монополни формирания. Предстоят промени в Закона за защита на конкуренцията.

Целенасочено ще се подпомагат частни инвестиции в сферата на индустрията, като бъдат облекчени административните процедури и намалени сроковете за стартиране на инвестициите.

Предстои цялостна промяна на Закона за публично-частното партньорство, защото сегашният повече възпрепятствал, отколкото благоприятствал тази дейност, както и промени в Закона за инвестициите. Сред основните промени там ще е облекчаването на администрацията, като ще се въведат декларативни режими за повечето изисквания за стартиране на инвестиции, а после ще има последващ контрол.

Правителството ще облекчи още 100 режима през тази година, след като миналата набеляза за премахване 112.

В следващите години акцент ще е образованието и държавата ще "поръчва" най-вече специалисти по инженерни дисциплини.

В средното образование ще бъде въведено дуалното обучение по германски и швейцарски модел, но адаптирано към българските условия.

В програмата на кабинета е записано и вече се работи по осъществяването на планове за реструктуриране и оздравяване на стратегически за България предприятия.

Дава се пример с ВМЗ-Сопот, което след намесата на Министерството на икономиката и енергетиката има поръчки и разкрива 300 нови работни места.

С оздравяването пък на "Ремотекс - Раднево" ЕАД мините ще спестят милиони левове, след като отново ремонтното дружество започне производствен процес, смятат в министерството.

Ако се осъществят, тези намерения ще са тест дали държавата има добри мениджъри и дали тези предприятия ще печелят и ще дават работа на хората.

[Вестник Капитал Дейли](#)

✓ Образованието и иновациите ще движат икономиката

Новите продукти и услуги се раждат във фирмите, което ги прави по-конкурентни, смятат специалисти

Качественото образование и иновациите са в основата на икономическото развитие. За да може Европейският съюз, и в частност България, да се справи с последиците от кризата, е необходимо изграждането на икономика, базирана на знанието, развитие на предприемачески екосистеми и стабилни финанси. Около това мнение се обединиха участниците в конференцията "ReACT София: Кризи и възможности", организирана от Информационното бюро на Европейския парламент в България.

Добавена стойност за жизнен стандарт

За да може България да запази сегашния си темп на развитие и да поддържа същия жизнен стандарт след 20 години, трябва да започне да произвежда продукти и услуги с много висока добавена стойност, каза Кристиан Филипов, специалист развитие на частния сектор в българския офис на Световната банка. Заради демографската криза и увеличаващия се дял на необученото население и отпадащите от училище след няколко десетилетия работоспособното население в България ще намалее. Така, за да можем да поддържаме същия стандарт, ще трябва да произвеждаме повече, обясни той. По думите му иновации се правят на ниво фирми, тъй като това ги прави по-конкурентни.

В Европа вече е прието, че преминаването към икономика на знанието ще повиши жизнения стандарт и затова Европейската комисия наложи създаването на стратегии за интелигентна специализация в страните членки, с които да се определят приоритетни сектори за развитие. В България Световната банка съветваше правителството за изготвянето на стратегията, но тя още не е приета. В същото време от това зависи усвояването на европейските средства по оперативните програми "Иновации и конкурентоспособност" и "Наука и образование" през следващите седем години. Проблемът в България е, че страната все още не може да определи приоритетните си сектори, както и че всичко е концентрирано в столицата и не се използват конкурентните предимства на регионите, посочи Филипов.

Стресът като двигател за успех

Силна икономика се поддържа от подготвено общество, а в основата му е образованието, каза Дарин Маджаров, създател на образователната платформа "Уча.се". Проектът започва преди две години като стартираща компания и получава финансиране от първия рунд на акселератора LAUNCHub. Платформата съдържа видеоуроци по почти всички предмети за всички класове, както и упражнения за проверка на знанията. Съдържанието е съобразено с официалната програма на Министерството на образованието и науката, но е разработено и представено по забавен начин на езика на учениците. Досега видеоуроците са изгледани 6 млн. пъти, като с времето платформата все по-бързо набира популярност. В началото се гледаха по 100 - 200 урока, а сега по 35 хил., разказа Маджаров.

В момента сайтът има 130 хил. регистрации и всеки ден се регистрират по 1000 нови ученици. Това прави по три нови училища на ден, изчисли Маджаров. Бизнес моделът е абонамент на символична стойност – 9.80 лв. за три месеца. Цената е ниска, защото държим да не е проблем всяко семейство да си го позволи. Разчитаме на масовост и целта ни е

да подобрим образованието в България, обясни той. По думите му образователната система се отваря към новите методи, което се вижда и от факта, че видеоуроците на "Уча.се" бързо навлизат в българските училища.

Образованието е типична индустрия – има продукт, има и клиенти – учениците. Учениците искат продуктът да им е интересен и полезен и ние трябва да се съобразяваме с техните нужди, като им предоставяме информацията бързо, лесно и разбираемо, обясни Маджаров. По думите му стресът е основният двигател за успеха на бизнеса му, в който вече работи екип от 36 души. Иновациите се раждат във фирмите под стрес да се борят с конкурентите и да предоставят колкото се може по-добър продукт на своите клиенти, каза той. Според него държавата трябва да помага дотолкова, доколкото да се говори за предприемачеството и да има добра среда. Оттам нататък всичко е в ръцете на предприемача. Предприемачеството не се учи с уроци, а като ти се дава възможност от най-ранна възраст да опитваш и да грешиш, смята Маджаров. Когато това се стимулира в училище, децата свикват и са готови да пробват и дори да не се получи от първия или втория път, накрая ще успеят.

Образование и финансова стабилност

Има пряка връзка между финансовото образование и финансовата стабилност на една система, каза Нина Колчакова от фондация "Инициатива за финансова грамотност". Основният фокус на организацията е повишаване на финансовата и икономическата грамотност. Колкото по-образовано е едно общество, толкова по-рационално е потребителското поведение, а това води до стабилност, каза Колчакова. По думите ѝ финансовата криза избухва, от една страна, заради алчността на компаниите в сектора и, от друга, заради незнанието на потребителите. Затова в редица свои документи европейските институции препоръчват разработването на национални стратегии за финансово обучение в страните членки. Досега 14 от 28 държави имат или работят по създаването на такива стратегии, но България не е сред тях.

Изследвания на Световната банка от 2010 г. показват, че българите са на средно ниво по финансова грамотност. Нивото обаче спада рязко при слабо образованите българи и при живеещите в малките населени места, каза Росица Вартоник от фондацията. По данни на ОИСР и Световната банка в световен мащаб хората са слабо подготвени. Така те не могат да се възползват от положителните възможности, които им дават финансовите продукти, а освен това не разбират напълно отговорностите, които имат, ползвайки даден финансов продукт. Анализите показват още, че хората имат сравнително добри базови познания по краткосрочно управление на личните финанси (ежедневни нужди, семеен бюджет). Проблемите обаче възникват при дългосрочното управление като спестявания и инвестиции, каза Вартоник.

Сектори с потенциал

Пет са секторите в България, в които има потенциал за иновации и създаване на продукти с висока добавена стойност, показват анализите на Световната банка. Преработката на храни е една от сферите, в които страната има дългогодишни традиции и може да се възползва от достъпа си до пазарите както на ЕС, така и на бившите съветски републики. Машиностроенето и електрониката също имат традиции в България и в тези области работят български фирми, които са световни лидери. Проблемът обаче е застаряващата работна сила и липсата на умения в новите кадри, което налага спешни образователни реформи и привличане на младите хора към индустрията. Добри възможности има и във фармацевтичната индустрия, но тя трябва да инвестира повече в създаването на нови продукти, тъй като в момента е концентрирана основно върху генерици.

Разработването на нови продукти обаче е скъп и дълъг процес и затова е необходима държавна подкрепа, смята Филипков. Информационните и комуникационните технологии също са сфера с огромен потенциал, но фирмите в сектора изпитват недостиг на кадри. Възможности предоставят и културните и креативните индустрии като архитектура, кино и реклама, където производителността е средно с 30% по-висока, отколкото в другите отрасли на икономиката, а съкращения почти не се правят. При правилна политика те могат да отбележат голям напредък.

✓ България е с резерви към новите европейски цели за зелена енергия

Според правителството Европа първо трябва да анализира сегашната политика и след това да мисли за нови мерки. България е против приемането на нови цели за зелена енергия и намаляване на парниковите емисии в Европейския съюз, преди да се направи анализ на напредъка по сега действащите цели. Освен това са нужни подробности какви точно ще са новите ангажименти. Такава позиция е гласувал на заседанието си миналата седмица Министерският съвет по повод предстоящите преговори за нови енергийни цели до 2030 г. На 3 и 4 март се провеждат заседания на съвета на ЕС, в които министрите ще обсъдят предложенията на Европейската комисия по рамковия законодателен пакет "Климат - енергетика". Темата ще бъде дискутирана и от лидерите на ЕС по време на Европейския съвет на 20 и 21 март.

27% трябва да е делът на възобновяемите енергийни източници в потреблението на ток през 2030 г.

Междувременно кабинетът се готви за посещение на еврокомисаря по климата Кони Хедегор, която трябва да представи пред държавите членки идеите на ЕК за по-нататъшно "позеленяване" на енергетиката в ЕС. Ако има среща с еврокомисаря, задължително ще бъдат поканени представители на енергийни фирми, топлоелектрически компании и синдикатите, е обещала миналата седмица министърът на околната среда Искра Михайлова. Очаква се допълнителното намаляване на емисиите да засегне добива на въглища, от които зависят ТЕЦ-овете. Интересното е, че екоминистърът застава на страната на индустрията, а не на природозащитниците - по думите ѝ високите екологични цели може да се окажат "тежък удар по българската минна индустрия и топлоенергийната система".

Визията на Брюксел

През януари ЕК представи виждането си за това как общността ще върви към нисковъглеродна икономика и как трябва да изглежда енергетиката през 2030 г. Според комисията дотогава емисиите на парникови газове ще трябва да са с 40% по-ниски спрямо равнищата през 1990 г., а делът на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) в потреблението трябва да е поне 27%. Ще се промени и Европейската схема за търговия с емисии, така че да се стабилизират несигурните

въглеродни пазари. Целите за подобряване на енергийната ефективност ще станат ясни, след като тази година приключи преразглеждането на ресорната евродиректива.

Един от най-важните детайли в тези предложения е, че целта за ВЕИ е обща за целия ЕС и засега ЕК не предвижда този ангажимент да се трансформира в обвързващи национални цели, както е сега. По сегашната политика до 2020 г. България например трябва да отчете, че 16% от общата ѝ консумация на енергия се покрива от ВЕИ. Поради различни причини, сред които нарастването на вятърната и слънчевата електроенергия, както и изгарянето на биомаса, делът е достигнал 16.4 на сто още през 2012 г. Това показва доклад с предварителни данни на НСИ, който Министерството на икономиката и енергетика е представило през декември в Брюксел.

Анализ преди нови цели

Миналата седмица Министерският съвет в общи линии е подкрепил позицията на енергийния министър Драгомир Стойнев, че определянето на обвързващи европейски цели за 2030 г. е преждевременно. "Първо трябва да имаме оценка на целите, които бяха до 2020 г., и едва тогава трябва да мислим за 2030 г. и точно какъв е ефектът вече върху реалната икономика", е казал по време на заседанието Стойнев.

ЕК обаче има причина да бърза. Брюксел иска новите цели да са одобрени най-късно до една година заради предстоящата световна конференция на ООН по противодействие на промените в климата. С нови амбициозни цели Брюксел иска да излъчи ясен сигнал по време на преговорите на ООН в Париж, които ще са в края на 2015 г. Целта им е договаряне на ново глобално споразумение, което да замени Протокола от Киото и в което по примера на ЕС и други големи държави да поемат екологична отговорност. Според българската позиция ЕС не трябва да поема едностранни ангажименти, както неведнъж е настоявал Брюксел, тъй като това се отразява зле на конкурентоспособността на европейската икономика.

На заседанието на кабинета министър Искра Михайлова е обяснила, че не е ясно как ще се постигне обща цел за ВЕИ без дефинирани национални ангажименти, т.е. без разпределение на икономическата тежест по въвеждането на зелените източници. "Рано или късно ние ще стигнем до конкретни национални цели, ако приемем това ниво както за емисиите, така и за възобновяемите източници и за повишаване на енергийната ефективност", смята Михайлова.

✓ Плащанията към НАП вече се правят по 4 различни сметки

Компаниите са спестили 36 млн. лв. от единното платежно през миналата година

От началото на тази работна седмица задълженията към Националната агенция за приходите (НАП) вече се превеждат по четири различни сметки вместо по една, както беше досега. Единната данъчно-осигурителна сметка беше окончателно закрыта в петък следобед. Промяната дойде след решение на Конституционния съд, според което данъците са задължения, а осигурителните вноски поражда права и затова не може да постъпват на едно място. Четирите платежни са съответно за данъците към централния бюджет (ДДС, корпоративен и върху доходите на физическите лица, глоби и имуществени санкции), приходи за осигурителните фондове, към здравната каса и за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Това съобщиха от НАП на пресконференция по повод промяната в петък.

Три нови кода:

- 11 00 00 - за плащане за данъци (приходи на централния бюджет)

- 55 11 11 - за плащания за социалноосигурителните фондове към Националния осигурителен институт

- 56 11 11 – за здравни вноски (приходи към Националната здравна каса)

- Всички плащания за допълнително задължително пенсионно осигуряване продължават да се превеждат с код за вид плащане 58 11 11

Общият код за вид плащане на данъци и осигурителни вноски, който се ползваше при действието на единната сметка, се закрива, съобщиха от НАП. От приходната агенция предупредиха, че ако някой се опита да преведе средства по единната сметка с платежно нареждане в банка, би трябвало служителите да го предупредят, че тя е закрыта. Ако това обаче не се случи, средствата ще бъдат върнати там, откъдето са били преведени.

Нови и стари моменти

При превеждане на средства към НАП няма да бъде необходимо да се посочва периодът на задължението. Причината е, че принципът първо да се погасяват най-старите задължения, който беше въведен с единното платежно, се запазва в рамките на всяка от четирите сметки. Така, ако имате по-старо данъчно задължение и внесете средства, мислейки си, че ще погасите по-ново, парите ще отидат за по-отдавна възникналото. Запазва се и възможността лицата да погасяват първо главницата, а след това лихвите. Ще остане и предимството за осигурителните вноски. Самоосигуряващите се ще могат да посочат за кой период внасят двата вида осигуровки (здравни и пенсионни). Причината е, че при тези плащания има риск от загуба на осигурителни права и затова няма да важи принципът на погасяване на най-старото задължение, ако преди внасянето на пари има подадено заявление.

Новост е, че се премахва практиката внесените средства да седят необвързани със задължението, докато не настъпи неговият падеж. Дотогава парите стояха по сметка на НАП като надвнесени. Причината е, че досега, ако например една фирма внесе ДДС няколко дни преди крайния срок, но междувреме се появи друго задължение с по-ранен падеж, парите отиваха за погасяване на второто. Говорителят на НАП Росен Бъчваров обясни, че премахването на този принцип е по искане на бизнеса. Затова в рамките на 3 месеца лицата, които все още имат надвнесени средства, ще могат да посочат кое задължение искат да се погаси с тях чрез изрична декларация.

Всички електронни услуги на НАП ще могат да се ползват в пълния си обем от 4 март, както и досега, с персонален идентификационен код или електронен подпис, уточниха от приходната агенция. Няма промяна и в сроковете. Фирмите трябва да внесат корпоративния си данък и да подадат декларации до края на март. За физическите лица срокът е до 30 април. Най-скоро настъпващият е падеж е на 14 март - за фирмите, които трябва да внесат ДДС, уточни Росен Бъчваров.

Няма промени и в образца на платежното нареждане, допълниха от НАП. Всяка сметка обаче има код за вид плащане, който трябва да бъде изписан в платежното (виж карето).

Имате поща

От приходната агенция вече изпратиха електронни писма до данъкоплатците, за да ги уведомят за промените. В тях не са изписани новите номера на сметките, по които се превеждат пари, с цел да се предотвратят евентуални измами, обясниха от агенцията за приходите. Вместо това линк препраща към сайта на НАП, където те могат да бъдат проверени. Големите данъкоплатци пък ще получат хартиени писма, в които ще бъдат изписани и номерата на сметките, по които ще се извършват плащанията от вторник нататък.

Някои неудобства

Говорителят на НАП Росен Бъчваров каза, че според агенцията единната сметка е имала много повече предимства, отколкото недостатъци. Общата икономия за фирмите през миналата година е била 36 млн. лв., защото те е трябвало да подадат два пъти по-малко платежни нареждания, отколкото през 2012 г., когато нямаше единна сметка. Така вместо 24 млн. платежни бизнесът е наредил само 12 млн. По думите на Бъчваров това е било удобство за компаниите и самоосигуряващите се и е намалило значително административната тежест.

Освен това единната данъчна сметка е помогнала да се изчистят около 260 млн. лв. стари задължения, каза говорителят на приходната агенция. Така излиза, че държавният бюджет е най-големият печеливш от въвеждането на единното платежно.

Той обясни още, че въвеждането на 4 сметки от 4 март не би трябвало да повлияе на изплащането на заплати. Проблемът беше, че в последния работен ден на февруари, когато много хора очакват заплатите си, на практика не функционираха (след 11 часа) нито единната сметка, нито новите такива. Бъчваров обаче обясни, че плащането на заплатите не е обвързано с изплащането на осигуровките към бюджета. Това задължение трябва да бъде изпълнено до 25 число на следващия месец.

✓ Китайската икономика отново дава смесени сигнали

Забавянето на производството е компенсирано от засилване в сектора на услугите

Китайският сектор на услугите е набрал инерция през миналия месец, но индустриалното производство продължава да се забавя, като тези поредни смесени сигнали затрудняват оценките за състоянието на втората най-голяма икономика в света. От една страна, статистиката показва спад на инвестициите и производството, а от друга – изненадващо повишаване на износа и банковото кредитиране. Данните за състоянието на икономиката в първите месеци на годината са допълнително повлияни от неработните дни, свързани с честванията на китайската нова година.

Разнопосочни данни

През февруари официалният индекс на мениджърските поръчки (PMI) в сектора на услугите е достигнал тримесечен връх от 55 пункта. Същевременно изготвяният от Markit и HSBC PMI индекс на производството е спаднал за трети пореден месец до 48.5. В неделя бе публикуван и официалният PMI на индустриалното производство, който е спаднал до осеммесечно дъно от 50.2 пункта. Нивото от 50 пункта разделя свиването от растежа. Данните на официалните PMI проучвания идват от анкети сред основно големи държавни предприятия, докато тези Markit и HSBC се основават на по-дребни частни производители.

"Забавянето е резултат от спада на вътрешните инвестиции. Виждаме, че износът е стабилен, което означава, че външното търсене е на добри нива. Секторът на услугите не се справя толкова зле, но при бизнесите, изискващи големи инвестиции, ситуацията е по-лоша", коментира пред Reuters Вей Яо, икономист в хонконгското подразделение на Societe Generale. През последните седмици слабите данни за производството в Китай и САЩ доведоха до опасения за стабилността на глобалното възстановяване въпреки положителните сигнали от еврозоната. Вместо обичаните си месечни данни китайското статистическо бюро ще публикува смесен доклад на индустриалното производство, капиталовите инвестиции и търговията на дребно за първите два месеца на годината.

Ребалансирани на икономиката

Част от проблемите в Китай се дължат на усилията на властите да направят икономиката по-малко зависима от износа чрез стимулиране на вътрешното потребление. Все още няма яснота каква част от икономическия растеж ще бъде жертвана за постигане на тези цели. "Виждаме, че услугите започват да заемат по-голяма част от брутния вътрешен продукт, което понякога е един от знаците за ребалансиране на икономиката. Ако това е част от дългосрочна тенденция, е донякъде окуражаващо", отбелязва Стивън Шварц, главен икономист за азиатския регион в BBVA.

През 2012 г. услугите са допринесли за 45% от БВП на Китай, като предишната година изпревариха производствения сектор като най-голям работодател. Секторът на услугите също така се справи по-успешно от индустрията с глобалното забавяне на икономическия растеж.

✓ Не е важно кой управлява, а как се усвояват евросредствата

Пьотр Столовски, регионален мениджър на ЕИФ за Източна Европа и Западните Балкани, пред "Капитал"

Как оценявате развитието на програма JEREMIE до момента? Напоследък се чуват много критики по отношение на някои от продуктите по програмата.

През приключилия вече програмен период JEREMIE бе пилотен проект за Европейската комисия (ЕК) и ЕИФ, тъй като преди това фондът не е работил със структурни фондове. Беше предизвикателство да реализираме програмата, защото трябваше да разработим пазарни финансови инструменти, използвайки ориентираните до този момент само към грантове структури и регулаторна рамка. Освен това трябваше да провокираме и частните финансови институции да се заинтересуват от тези продукти, а те не обичат да работят с публичен ресурс. Така че задачата ни да създадем

своеобразен мост между публичните пари и пазарните, използвани от частните финансови институции, инструменти си бе предизвикателство.

В България на практика започнахме работа през 2011 г., след като по JEREMIE бяха заделени първоначално 200 млн. евро, а след това още 150 млн. евро. Това е много голям портфейл, включително в рамките на Европа. В момента ЕИФ управлява 13 холдингови фонда от типа на JEREMIE в България, съответно в 13 страни от ЕС. Техният общ ресурс е 1.3 млрд. евро и от тях България е не само най-големият проект, но и проектът с най-пълен спектър от разработени продукти. В Румъния например ресурсът по инициативата е 150 млн. евро, но портфолиото е малко по-бедно с една гаранционна схема за облекчено кредитиране през банките и рисков фонд за дялови инвестиции.

В България успяхме да разработим 7 различни продукта и сме подписали 15 оперативни споразумения за тях с различни финансови посредници, т.е. банки и професионални фонд мениджъри. Всъщност в програмата участват общо девет местни банки.

По този начин наистина успяхме да разгърнем пълния потенциал на инициативата, като през миналата година повечето продукти заработиха ефективно на пазара. Само през 2013 г. над 4000 компании в страната са получили 360 млн. евро финансиране чрез този продукт. Това е много важно, още повече като имаме предвид цялостната икономическа обстановка в страната и нивото на банково кредитиране. JEREMIE се превърна във важен фактор в подкрепа на бизнеса. Финансираните компании също са много разнородни - от млади таланти, които получават подкрепа през фондовете за акселерация и ранно финансиране, през по-традиционни семейни компании до установени експортно ориентирани пазарни лидери. По този начин се подкрепя целият пазар и всички икономически субекти.

Затова, гледайки голямата картина, ние сме доволни от постигнатото. Мисля, че като цяло и партньорите ни в лицето на управляващия орган и Европейската комисия също са доволни. Един от успешните продукти, с който се гордеем, са акселераторите, създадени по JEREMIE. За година и половина двата фонда по инициативата са финансирали вече над 90 компании, които пък са разкрили над 300 нови работни места. Това е много полезен инструмент за създаването на предприемачески дух в икономиката, което е и част от нашата цел с програмата. Разбира се, основна част от усвояения ресурс през 2013 г. идва от дълговите инструменти. Още повече че те имаха и мултиплициращ ефект, тъй като привлякоха и частен ресурс за кредитиране от банките, участващи в програмата.

Някои от продуктите като фондовете за дялов капитал все още не са заработили и вече има остри реакции от местните институции. Какво им пречи?

Първо, преди всичко бих искал да подчертая колко различни са дълговите от капиталовите инструменти. Основната разлика е в това, че когато правим кредитни продукти, използваме установените вече пазарни канали, за да стигнат те до бизнеса, т.е. работим с търговски банки, които имат изградена клонова мрежа и кредитни политики. С тях се налага малко напасване с европравилата за използване на пари от структурните фондове, но по-важното е, че има изградена инфраструктура, през която те да се усвояват. Те имат също значителен частен ресурс в балансите си, който да добавят към JEREMIE.

При капиталовите продукти нещата стоят различно. Лесно е да проведем конкурс и да изберем добри фонд мениджъри. След следват процедури по регистрирането и администрирането на фондовете, които трябва да отговарят на много високи стандарти и норми, като например за избягването на пране на пари, за защита от нередности при използването на европейски средства и т.н. Не може просто да се създаде една компания с ограничена отговорност някъде си и тя да започне да инвестира.

Наред с това от мениджърите се изисква да осигурят допълнително частен капитал, за да получат правото да управляват публичния. А предвид пазарните условия през последните години това не е значителна трудност. Например при мезанин фонда по JEREMIE наистина избрахме мениджърите отдавна, но после отне време да се набере допълнителният частен капитал. Макар това да е задача на самите мениджъри, ние сме отговорни за успеха на фонда наравно с тях и затова отделихме много усилия в края на 2012 г. и началото на 2013 г. да успеят да мобилизират допълнителен частен капитал. Получиха такъв от партньорски международни финанси институции като Европейската банка за възстановяване и развитие и Черноморската банка за търговия и развитие. Това е първия случай в Европа за подкрепа от тези институции на рисков фонд по JEREMIE. Сега е нужен последен тласък от правителството в одобряването на споразумението с тези частните инвеститори и, доколкото ми е известно, това трябва да се случи бързо.

Фондът "Растеж" е единственият в българската ни програма, за който не бе набран частен капитал. Затова още миналата година предложихме и разработихме заедно с управляващия орган, инвестиционния борд на JEREMIE и ЕК, нов коинвестиционен продукт, който според нас по-добре отговаря на пазарните условия. Миналата година активно работихме върху самия продукт и избора на мениджъри и в момента сме на финалната права за стартирането на продукта. Надяваме се да го обявим най-късно до началото на април.

Ако мезанин фондът е намерил капитал преди година, защо още няма този последен тласък от правителството, за който говорите?

Процедурата не е лесна и отнема време, затова е разбираемо администрацията да има нужда от повече време, за да разгледа внимателно подробностите.

А може би държавната администрация просто няма капацитета да разбере подобни продукти?

Не бих казал, че няма капацитет. Навсякъде по света отнема време да се разгледат тези споразумения, защото те са специфични и несвързани с нормалната работа на администрацията. В крайна сметка това не е нещо, с което се занимават всеки ден. Но се надявам бързо да се случат нещата.

Ако не е в капацитета на администрацията, политически ли е проблемът тогава?

Няма нежелание от страна на държавата да вземе финално решение по въпроса. Просто процесът е естествено сложен. Навсякъде се сменят правителства и отнема време да се разгледат всички технически детайли по подобни сложни

финансови инструменти. Освен това всичко е въпрос на това доколко добре са развити отношенията на доверие между отделните институции, което също отнема време.

Не бива да забравяме и факта, че в крайна сметка администрацията носи отговорност за целия портфейл от продукти по структурните фондове и усвояването им. Разбираемо е, че прилагат логиката, която ЕК изисква от тях по отношение на грантовото финансиране. Проблемът е, че тази логика не може изцяло да се прилага при структурирането на финансови продукти, защото подходът при тях е съвсем различен. Финансовите инструменти се прилагат изцяло на пазарен принцип в съответствие с тежката регулация на еврофинансирането. Обратното, т.е. на база на европравилата да инкорпорираш някои пазарен елемент, просто не важи за тях.

Затова и цялата JEREMIE инициатива е пилотен проект, защото цели да направи пазарен продукт, стъпвайки на всички регулации на структурните фондове. Само ако продуктът е наистина пазарен, частните партньори като банките или мениджърите са съгласни да "живеят" с тромавите европравила, за да канализират инструментите към бизнеса. В случая те се нуждаят и от оперативен партньор, който разбира пазарните им подбуди. За ЕИФ това е присъща дейност. За сравнение - само през 2013 г. ЕИФ е вложил близо 1.5 млрд. евро в около 70 нови инвестиционни фонда от нормалната дейност на фонда, не с пари от структурни фондове. За банкови продукти миналата година сме подписали сделки за 2 млрд. евро под формата на гаранции и споделяне на риска по кредити, а като се прибави и мултиплициращият ефект от ресурса на самите банки, това прави близо 9 млрд. евро нови кредити за малкия бизнес в Европа.

Така че като цяло ролята на ЕИФ на ниво ЕС е много по-голяма от работата по подобни пилотни и регионални проекти, какъвто се явява JEREMIE. През тези свои мандати помагаме на различни регионални играчи, които инвестират в региона, включително и в България. Всъщност първата ни задача като европейска институция е да подкрепяме финансовите играчи на централно ЕС ниво, а след това да даваме допълнителна подкрепа и на децентрализирано регионално ниво с участие в проекти като JEREMIE в България, Румъния и Гърция, IPA за Западните Балкани и Турция. Като част от глобалната ни дейност извън регионалните ни мандати наскоро подписахме споразумения за кредитни гаранции с Българската банка за развитие (ББР) и Първа инвестиционна банка (ПИБ) в България.

Споменахте ББР, която също се опитва да навлезе в управлението на по-малки проекти от структурните фондове. Смятате ли, че има капацитет да оперира с по-големи проекти или цели програми?

Банките за развитие имат своето място на пазара и в някои държави наистина работят като такива. В България работим с ББР по техния проект за Национален гаранционен фонд и по програмата за микрофинансиране Jobs.

Като цяло опитът ни от работата с тези институции както в България, така и в други държави членки е смесен. По-важното е да се разбере, че изграждането на една такава институция отнема време както в изграждането на самите знания, така и в спечелването на доверието на пазара. Това, което ще се радваме да видим, е те да работят заедно с пазара, не извън него и срещу него. Това за нас е най-важният елемент за подобен тип институции - да изградят доверие с пазарните участници.

Но готови ли са българските институции сега да управляват по-големи европейски проекти?

Ако говорим за възможност на финансовите посредници и администрацията по оперативните програми да прилагат такива инициативи, да. Но управлението на цяла инициатива като JEREMIE изисква знания, които не може да се купят по някакакъв начин от пазара. Просто изисква разнородни знания - от експерти по секюритизация до експерти в европейските регламенти и регулации, познаване на режимите на държавни помощи. Изграждането на този капацитет е по-скоро непрекъснат процес, изискващ сериозни инвестиции и много търпение.

Всъщност въпросът дори не е толкова кой може и кой не може, а как се правят нещата. Важният въпрос в случая е доколко може да се спазва фундаменталният принцип инвестиционното решение кой ще получи ресурса да е взето по напълно пазарен начин, отделно и независимо от това кой управлява публичния ресурс. Само така се гарантира, че прилаганите мерки са пазарно ориентирани и водят до чисто икономически резултат.

Има и голяма разлика между това да сключваш грантов договор под управлението на дадено министерство с това банка да отпусне заем. Когато банката отпуска заем, реално държавната администрация няма думата в одобрението на проекта, банката решава. Дори ние като ЕИФ нямаме думата по одобряването кредити. Делегираме това право на финансовите институции, които сме избрали по строга процедура и на които сме задали по какъв начин трябва да отпускат заеми. Така дали компания А или компания Б ще получи финансиране решава самият пазар.

А накъде върви Европа в начините за усвояване на евросредства? Какви нови програми се обсъждат?

Въпреки леко подобряващите се макросреда и финансови пазари достъпът до ресурс за малките и средните предприятия в ЕС остава ограничен. По тази причина през настоящия програмен период 2014 - 2020 ЕК акцентира върху този проблем. Разработват се различни финансови инструменти на наднационално ниво през Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), чийто капитал по тази причина беше увеличен, както и през ЕИФ. Досега това се случваше и през европейската рамкова програма "Конкурентност и иновации". През настоящия програмен период ще се разшири с новата рамкова програма за конкурентоспособност и малки и средни предприятия - COSME, програма "Хоризонт 2020" и новата програма за споделяне на кредитния риск при кредитиране на иновативни бизнеси.

На национално ниво, т.е. през структурните фондове, също се акцентира върху финансовия инженеринг. Една от конкретните програми, където сме много активни заедно с колегите от ЕИБ и ЕК, е т.нар. SME Initiative. Нейната цел е да подкрепи малките и средните предприятия с по-лесно кредитиране чрез издаването на портфейлни гаранции, подобни на тези през JEREMIE. Защитата от кредитни загуби се усилва значително. Ресурсът за тази инициатива ще дойде както от структурните фондове на отделните държави членки, така и от капитала на ЕИФ и ЕИБ и наднационалните европейски програми.

Идеята е държавите да отделят до 7% от структурните си фондове, което автоматично ще се увеличи с ресурса на наднационалните институции като ЕИБ и ЕИФ и програмите COSME и "Хоризонт 2020". Така един вид ресурсът отново се

насочва към бизнеса в конкретна страна членка, но се увеличава заради автоматичното допълване от наднационалните програми. Колкото повече средства заделят държавите членки за SME Initiative, толкова по-голям ще е и допълващият ресурс, което усилва т.нар. мултиплициращ и ливъридж ефект за бизнеса в страната.

Какъв е реалистичният срок, в който тази програма може да се реализира, ако държавата реши да се включи? На JEREMIE отне четири години след старта на програмния период.

Всичко зависи от самите държави членки и кога те ще постигнат основните си рамкови споразумения с ЕК, въобще как смятат да структурират ресурса за структурните си фондове за новия период. Надявам се рамковите споразумения да се случат до края на първата половина на годината и техническата работа да започне след това. Но този процес върви с различна скорост във всяка страна и е трудно да се каже кога точно парите ще тръгнат действително към бизнеса.

Надали ще отнеме четири години да заработи програма с финансов инженеринг. Първо, защото вече имаме изградена регулацията за тези инструменти - нещо, което липсваше през 2007 г. Тогава това беше нещо ново за всички евроинституции. В конкретния случай с България не бива да се забравя, че и самите структурните фондове бяха замразени за известно време през предишния програмен период, което също беше пречка. Но според мен всички са си научили уроците от предишния период. Сега въвеждането на тези инструменти е отрегулирано от ЕК и всички са готови да ги използват.

На какви продукти е добре България да заложи оттук нататък?

Като имаме предвид, че инструментите за подкрепа на кредитирането по JEREMIE почти се изчерпаха още в края на 2013 г., смятаме, че те могат успешно да се приложат и през настоящия програмен период. Освен това и за самите банки те стават необходими от гледна точка на новите банкови регулации Базел III. Гаранциите от институции като ЕИФ, които имат най-високия кредитен рейтинг AAA, облекчават изискванията към банките колко капитал да заделят за всеки отпуснат кредит. В България това е съгласувано с Българската народна банка като регулация. В случая вече зависи и през коя точно програма ще минават гаранциите, защото например при SME Initiative има допълнителни облекчения за банките в това отношение. Освен това институционалният капацитет в търговските банки за работата с подобни инструменти вече също е изграден. Те дори лесно ще се правят и с по-сложни инструменти, като например специални кредити за иновативни компании или компании, занимаващи се с различни изследвания. Даже бих казал, че един от големите успехи на европейско ниво с JEREMIE инициативата бе, че накара търговските банки да се заинтересуват от тези продукти и да се отворят за тежките процедури по включването им в европрограмите. Те видяха добавената стойност за себе си и в същото време помогнаха и за по-доброто и по-евтино канализиране на ресурса към бизнеса.

При капиталовите продукти според нас е важно да се продължи инициативата с фондовете, инвестиращи в наистина млади компании, включително startup акселератори. Така ще се канализира вече създаденият имидж на България като startup център на региона. Може да се продължат и коинвестиционните схеми, инвестиращи на ранния етап от живота на една компания. Те бяха разработени специално за нуждите на България и вероятно ще бъдат копирани и в други страни членки. Разбира се, ще са нужни и балансиращи продукти за по-големите бизнеси.

Невинаги обаче е лесно да се обясни на държавните институции как фондовете за дялов капитал създават сериозни конкурентни предимства. Европа като цяло е много изостанала в това отношение спрямо САЩ и затова на ниво ЕК има сериозен интерес тази разлика да се намали. Тя все повече ще приоритизира развитието на капиталовите продукти.

[Вестник Преса](#)

✓ БНБ: Икономиката се ускорява

От БНБ очакват още икономическата активност в страната

Спадът в цените ще спре през второто тримесечие на годината и ще има ниска, но положителна инфлация при храните и горивата, прогнозира БНБ в последния си доклад за икономиката. Според експертите ефектът от понижението на административно определяните цени ще намалява.

От БНБ очакват още икономическата активност в страната постепенно да се ускорява в резултат на плавно възстановяване на частното потребление и инвестициите на фирмите. Това ще доведе до нарастване на вноса, но пък износът ще се забави. Все пак от БНБ предупреждават, че има риск, дефлацията да продължи по-дълго от очакваното. Така ще се свият приходите от продажби и печалбите на фирмите, инвестициите им ще се отложат, а това ще доведе до негативен ефект за икономиката.

[Вестник Сега](#)

✓ ЕС финансира иновативните малки и средни фирми с до 2.5 милиона евро

За разлика от България ЕС има сериозен бюджет за насърчаване на фирмите, които са решили да подобрят производството си чрез въвеждане на изобретения. От 1 март малките и средните компании от страните членки могат да подават заявления за целева помощ по схемата за подпомагане на иновациите в общността. Средствата ще помогнат да бъдат реализирани най-добрите идеи и така продукцията на малкия бизнес да се придвижи от "лабораторията до пазара", съобщиха от Европейската комисия. Заложените средства в програмата за иновации и проучвания "Хоризонт 2020" са в размер на 3.5 милиарда евро.

За конкретни разработки фирмите ще могат да получат до 50 хиляди евро. За продукти, които са готови за реализиране на пазара, отпусканите суми варират между 500 хиляди и 2.5 милиона евро. При пускането на продуктите на пазара от ЕС няма да отпускат парична помощ, но са предвидени допълнителни мерки в помощ на предприятията.

България е сред изоставащите страни при финансирането на изобретенията. В резултат страната ни държи твърдо последното място в Европейския съюз в ЕС по нововъведения, показва последният годишен доклад "Иновации БГ" на Фондация "Приложни изследвания и комуникации". В него България е следвана от Румъния и Литва, които оформят тройката с най-лоши показатели. Без изненада начело в тази класация са страни от Северна Европа - първа е Швеция, следвана от Германия и Дания.

investor.bg

✓ Екологосъобразни данъци за икономически растеж

Преминаването от облагане на труда към облагане на замърсителите на околната среда ще повиши приходите в хазната, сочат проучвания на ЕК

Европейската комисия публикува две проучвания, които показват, че политиката в областта на околната среда може да стимулира икономическия растеж. Това може да стане чрез преминаване на по-екологосъобразни данъци, както и навременните инвестиции в средства за защита от наводнения, съобщават от пресцентъра на Европейската комисия.

Идеята предвижда преминаването от облагане на труда към облагане на замърсяването на околната среда (например увеличаване на данъците върху причините за замърсяване на въздуха и водата). Това ще донесе реални приходи в размер на 35 млрд. евро през 2016 година, които ще достигнат 101 млрд. евро през 2025 година, изчисляват експертите. Възможно е приходите да бъдат още по-големи, ако бъдат премахнати субсидиите за вредни за околната среда дейности. Потенциалните приходи през 2025 година ще варират от малко над 1% до малко над 2,5% от brutния вътрешен продукт годишно в зависимост от държавата членка.

„С екологосъобразни данъчни реформи може да се увеличи двойно размера на приходите, които в момента постъпват в националните хазни, и да се създадат ползи за околната среда, както и възможности за намаляване на данъците върху заетостта или за намаляване на дефицита“, коментира комисарят по въпросите на околната среда Янез Поточник при представянето на данните от докладите.

Според него това е силен аргумент за промяна на настоящото положение.

В рамките на второто проучване са били разгледани различни връзки между околната среда и икономическата политика, включително макроикономическото въздействие на наводненията. За периода 2003 – 2013 година приблизителната обща стойност на щетите от наводнения в ЕС е поне 150 млрд. евро.

Инвестирането в мерки за намаляване на наводненията всъщност коства 6-8 пъти по-малко от размера на щетите.

Освен това инвестициите в екологична инфраструктура, т.е. възстановяване на природни характеристики с цел управление и съхраняване на наводняващи води, са свързани и с други ползи, сред които са по-добро опазване на биоразнообразието и намаляване на разходите за строителство.

✓ Euraxess тръгва на път в помощ на научните изследователи

Програмата ще бъде в България в края на март, за да представи възможностите за работа за младите учени

От днес, 3 март, започва европейската информационна кампания, която цели да помогне на изследователите да намерят съвети за професионално развитие и работа. Кампанията е организирана с помощта на портала Euraxess, съобщава Европейската комисия.

Пътуващото изложение „Euraxess – изследователи в движение“ ще посети 22 европейски държави, като целта е да предостави на изследователите и хората, заинтересовани от кариера научната област, съвети за намиране на работа, както информация за трудовите им права.

Програмата ще трае две седмици и ще бъде със силно присъствие в социалните медии, обещава организаторите. Прогнозите са посланията да достигнат до 100 хил. студенти и млади изследователи.

Обиколката започва от Брюксел, Лондон и Копенхаген. Автобусът на програмата ще посети и два български университета – на 27 март ще бъде в Пловдивския университет, а ден по-късно ще представи своите послания в Софийския университет. След това обиколката продължава към Солун, Ниш и Баня Лука.

Обиколката е организирана в тясно сътрудничество с националните центрове Euraxess във всяка от посещаваните страни. Тя ще включва интерактивни сесии, като например семинари с експерти, дискусии и забавни кратки презентации на млади учени (science slams) във всеки град.

Ще има и сесии за професионално ориентиране, които ще се проведат в сътрудничество с отделите за човешки ресурси на различни университети.

„Порталът Euraxess стана най-популярното място за изследователите, търсещи работа в Европа“, коментира по повод началото на кампанията европейският комисар по въпросите на научните изследвания и иновациите Мойра Гейгън-Куин. Euraxess предоставя конкретна информация и съвети – от намиране на работа до възможности за финансиране. В него има повече от 40 хил. обяви за работа годишно и повече от един милион обработени запитвания, свързани с мобилността, през последните четири години.

Euraxess е важен ресурс в момент, в който безработицата е нашето най-голямо икономическо предизвикателство, допълва още Гейгън – Куин.

✓ Нови евросредства ще помагат на безработните предприемачи

Безработните българи отново получиха възможността да кандидатстват за европари, с които да открият собствена фирма. Това става ясно от заседанията на работната група за новата оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г.

През миналия програмен период безработните можеха да получат до 20 000 лв., за да започнат собствен бизнес, пише "Труд". Агенцията по заетостта одобри за финансиране само 1162 проекта, въпреки че първоначално заложената цел беше 2500 микропредприятия.

Засега се планира по новата оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" да се подпомага стартирането на собствен бизнес, чиито инвестиционни нужди не надхвърлят 50 000 лв. Това обаче не означава, че кандидат-предприемачите ще получат цялата сума. Стойността още не е определена.

По новата програма се планира да могат да кандидатстват не само безработни, но и заети, и икономически неактивни. Още не е ясен и механизмът, по който ще се получават евросредствата. Вариантите са грантово финансиране, ваучери за стартиране на собствен бизнес или микрокредитиране.

През новия програмен период схемата ще бъде продължена и усъвършенствана, защото интересът към нея е изключително голям, заяви Росица Янкова - зам.-министър на труда, на последното заседание на работната група.